

בנק ישראל • מחלקת המחקר

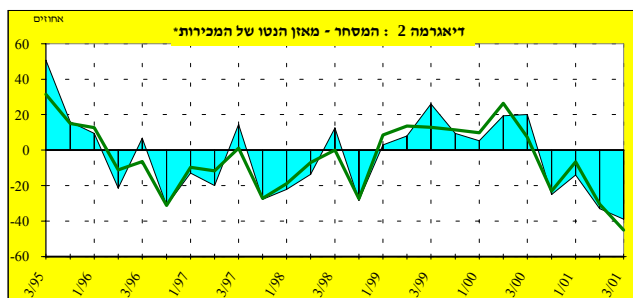

סקר החסות והעסקים

הרביע השלישי של 2001

ירושלים, תשרי התשס"ב, אוקטובר 2001
כתובתנו באינטרנט: www.bankisrael.gov.il

סקר החברות והעסקים לרביע השלישי של 2001 – ממצאים עיקריים

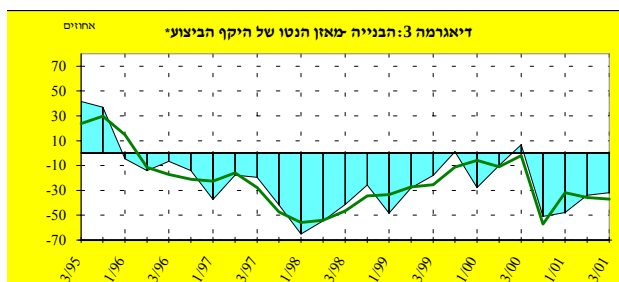
ממיון החברות על פי מספר המועסקים בהן מתברר שהפעילות ירדה בחברות מכל הגדלים – הקטנות, הבינוניות והגדולות (לוח 16). בכולן נפגעו המכירות, הן המקומיות והן ליצוא, ונרשמה ירידה בהזמנות; יוצאות מן הכלל הן החברות הגדולות, שדווחו על יציבות בהזמנות ליצוא לרביע הבא.

מכל ענפי התעשייה דיווחו החברות על ירידה של התפוקה, פרט לענף המזון-ומשקאות, והירידות הבולטות היו ביהלומים, באלקטרוניקה-חשמל וכלי הובלה ובכימיקלים-גומי-ופלסטיק (לוח 15). ענף המזון-ומשקאות יוצא דופן גם בדווחו על גידול היצוא וההזמנות לו לרביע הבא, בעוד ששאר הענפים דווחו על ירידות, בפרט ביהלומים.

דיווחיהן של חברות **המסחר** מלמדים כי נמשכה ירידתן של המכירות, שהחלה לפני שנה, לאחר תקופה ממושכת של גידול רצוף. כמו כן נמשכה הצפייה לירידות גם ברביע הבא (לוח 5 ודיאגרמה 2). ברביע זה לא התגבר הדיווח על המגבלות להגדלת המכירות, והמגבלה העיקרית נותרה חוסר ביקוש (לוח 17 ודיאגרמה 6).

מדיווחי חברות **הבנייה** עולה שהיקף הביצוע של עבודות בינוי המשיך וירד (לוח 7 ודיאגרמה 3). נמשך הדיווח על ירידה במכירים (במונחים דולריים), ורוב החברות מצפות להמשך ירידתה של הפעילות.

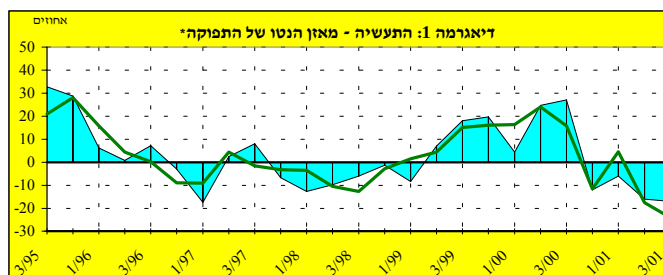
ראוי לציין כי הירידה משתקפת בכל החתכים: הן במבנים והן בתשתיות, גם בהיקף ההתחלות של מבנים וגם של הגמר שלהם, ואת כל קבוצות הגודל של החברות; מכולם דווח גם על צפייה להמשך הירידה ברביע הבא (לוח 16).

מדיווחי החברות והעסקים עולה כי ברביע השלישי של 2001 נמשכה הירידה בפעילותם של מרבית ענפי המשק העיקריים: בתעשייה, במסחר, בבנייה, בתחבורה-ותקשורת, בבתי המלון ובשירותים העסקיים. הירידות בענפים השונים היו חריפות אף יותר מאלו שנרשמו במיתון הקודם, שהסתיים ב-1999, פרט לענף הבנייה. הירידות, שהחלו עם האירועים הבטחוניים לפני שנה, הקיפו את כל המאפיינים העיקריים של הפעילות: בתעשייה ירדו המכירות בכללן, הן המכירות לשוק המקומי והן ליצוא; בבתי המלון ירדו הלינות ירידה תלולה; בבנייה ירדו הן בנייתם של המבנים והן של התשתיות; בתחבורה ירדה הפעילות של התחבורה היבשתית והימית, בעוד שבתחבורה האווירית ובתקשורת היא גדלה. ברביע זה נמשך הגידול בדיווח על המגבלות להגדלתה של התפוקה ברוב הענפים העיקריים, בעיקר מצד הביקושים, הן המקומיים והן של ח"ל, כן נמשכה הירידה בהזמנות לרביע הבא. הציפיות הממוצעות לאינפלציה ל-12 חודשים גדלו ברביע זה גידול ניכר, ל-3.4 אחוזים. עם העליה באינפלציה הצפויה גדל שיעור החברות הצופות שהיא תהיה גבוהה מתקרת היעד שקבעה לה הממשלה: 50 אחוזים צפו חריגה, לעומת 22 אחוזים שצפו כך בסוף הרביע הקודם.

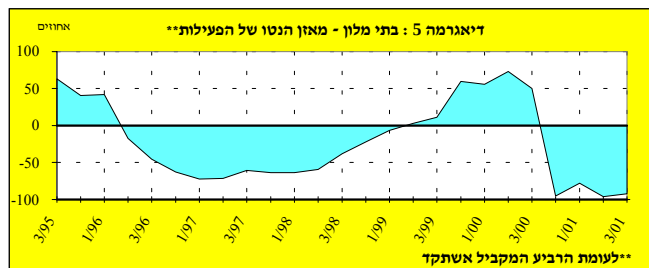
מדיווחיהן של חברות **התעשייה** עולה כי ברביע השלישי של 2001 נמשכה הירידה בתפוקתן, זה הרביע הרביעי ברציפות, לאחר גידול ממושך. תמונת הכיוון עולה מהתשובות לכל הסעיפים, ונציין שבנוסף על הירידה בתפוקה דווחו החברות גם על ירידה במכירות בכללן, המקומיות וליצוא (לוח 3 ודיאגרמה 1). גדל שיעור החברות שדיווחו על מגבלות להרחבת הפעילות, בעיקר גידול במגבלת הביקוש (דיאגרמה 6 ולוח 17); כן דווח על ירידה כוללת בהזמנות לרביע הבא, הן מהשוק המקומי והן ליצוא.

ממיון החברות על פי החדשנות שלהן, בשיוכן לקבוצות ענפים – המסורתיות, המתקדמים והמעורבים – עולה שבכולן נפגעה הפעילות: התפוקה והמכירות, הן המקומיות והן לח"ל, ואף ההזמנות ירדו (לוח 2 ודיאגרמה 7). יש קשר הפוך בין הרמה הטכנולוגית של החברות לבין הירידה בתפוקתן: החברות המתקדמות דווחו על ירידה גדולה בתפוקתן, בעוד שהחברות המסורתיות דווחו על ירידה בשיעור נמוך יחסית. הדיווח על ירידות של התפוקה חריפות מאלה שנרשמו במיתון הקודם, והן מאפיינות גם את התעשיות המתקדמות, שתפוקתן ומכירותיהם ליצוא לא ירדו אז.

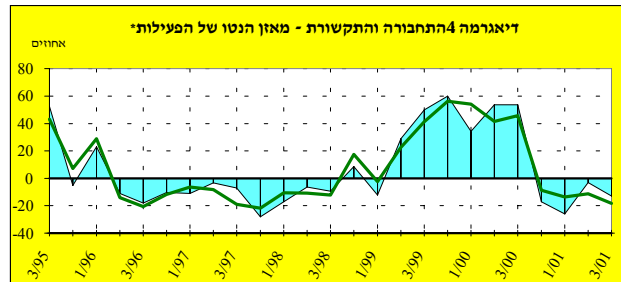
סקר החברות והעסקים לרביע השלישי של 2001

* מאזן הנטו הוא ההפרש בין שיעור החברות שדיווחו על גידול לבין אלו שדיווחו על ירידה. הקו העבה מתווה את הנתונים מנוכחי העונתיות, הדק את המקוריים.

חברות ענף המלונאות המשיכו לדווח על ירידות בפעילות (לעומת הרביע המקביל אשתקד) זה הרביע הרביעי ברציפות, לאחר רביעים רבים של גידול (לוח 11 ודיאגרמה 5). כמעט כולם דווחו על ירידה בלינות התיירים, כחמישית מבתי המלון דווחו על ירידה בלינות הישראלים. דיווח זה על ירידת הביקוש לשירותי מלונאות מתיישב עם הדיווח על ירידה של הפדיון הממוצע לחדר. כמעט כל בתי המלון דווחו על ירידה בהזמנות לרביע העוקב.

גם מדיווחי החברות והעסקים בענף השירותים העסקיים מצטיירת המשך הירידה של הפעילות, ורוב המשיבים דיווח גם על ירידה בהזמנות לרביע הבא (לוח 13). בולטת במיוחד ההאטה בשירותי היצוא: הרוב מכריע של החברות דיווח על ירידה במכירת שירותים לחו"ל ובהזמנות לרביע הבא מחו"ל.

מרבית חברות הבנייה דווחו על מגבלות להרחבת הפעילות בבנייה, וכבשנים האחרונות גם ברביע זה היו הביקושים הנמוכים המגבלה העיקרית (לוח 17). עם זאת, שיעור משמעותי של החברות דיווח גם על מגבלת היצע, בעיקר מחסור בעובדים.

מדיווחיהן של חברות התחבורה והתקשורת עולה כי נמשכה התמונה השלילית (לוח 9 ודיאגרמה 4): נמשכה הירידה במכירת שירותיהן לישראלים ואף יותר מכך לזרים, וניצולת הציוד פחתה. ירידת התפוקה התמקדה בתחבורה היבשתית ובימית בעוד שחברות התעופה דווחו על עלייה בפעילות: נראה שתורמה לכך עלייה עונתית. בתקשורת הסתמנה עליה בפעילות, עקב גידול במכירת שירותים לישראלים. מהדיווח עולה שחברות התחבורה והתקשורת מצפות להמשך ירידתה של הפעילות גם ברביע הבא.

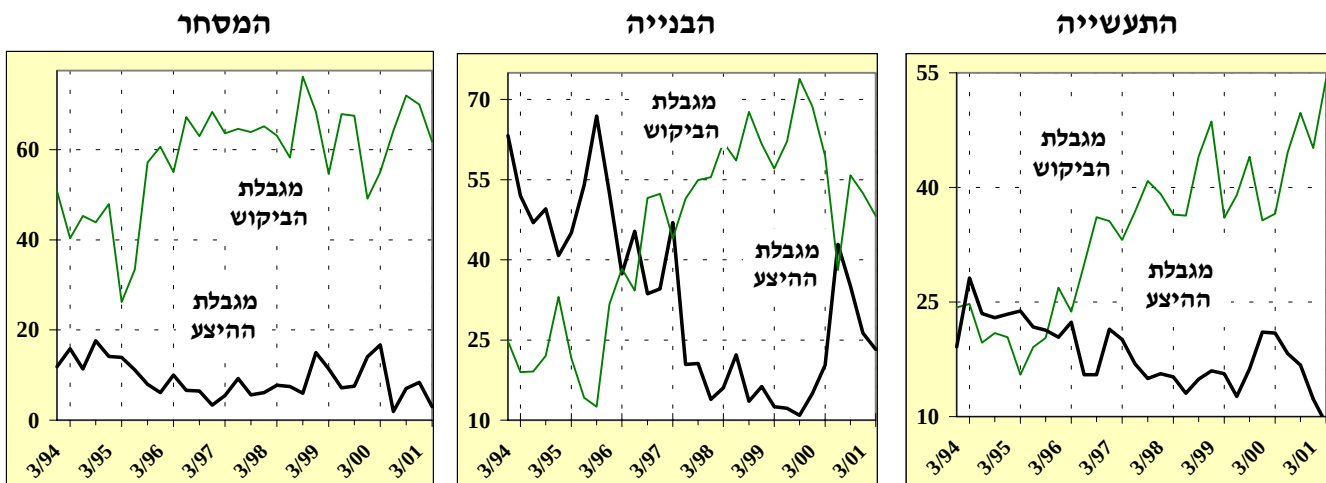
לוח 1 : הפעילות הכלכלית בענפי המשק, על פי מאזן הנטו של דיווחי החברות (נתונים מקוריים ומנוכחי עונתיות, אחוזים)												
2001				2000				1999				1998
III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	
-17	-16	*-6	-12	27	25	*4	20	18	7	-8	*-1	התעשייה (התפוקה)
-24	-18	*5	-12	15	26	16	14	14	7	*2	*-3	מנוכה עונתיות
-38	-33	*-14	-25	20	19	*5	*9	26	*8	*3	-28	המסחר (המכירות)
-44	-30	*-7	-23	*8	25	*10	*12	*13	*14	*7	-27	מנוכה עונתיות
-32	-34	-48	-51	*7	*-10	-28	*1	-18	-28	-48	-26	הבנייה (היקף הביצוע)
-37	-36	-32	-57	*-2	*-12	*-5	*-10	-25	-28	-33	-34	מנוכה עונתיות
*-22	*-3	-26	*-17	54	54	34	60	50	29	*-12	*9	התחבורה והתקשורת (הפעילות)**
*-26	*-12	*-14	*-9	46	41	55	55	44	*19	*-1	*18	מנוכה עונתיות
-92	-96	-78	-95	50	73	56	60	*11	*3	*-6	-22	המלונות (הפעילות)***
-29	-15	-30	-21	28	*11	19	15	*11				השירותים העסקיים (הפעילות)

לוח 2 : מאזן הנטו לתפוקה של חברות התעשייה, ממוינות על פי עתירות ההון האנושי והחדשנות (נתונים מקוריים, אחוזים)												
2001				2000				1999				1998
III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	
-28	-21	*-6	*4	37	31	*10	35	33	15	*-4	*9	חברות מתקדמות
-24	*-15	-21	-46	32	35	-22	*9	15	15	-22	*-4	חברות מעורבות
*-8	-14	*-1	-14	19	17	*8	14	12	*0	*-6	*-5	חברות מסורתיות

* כוכבית לימין המספר מציינת תוצאה בלתי מובהקת סטטיסטית (ברמה של עשרה אחוזים).
 ** מבחן המובהקות פחות אינדקסיבי בתחבורה ותקשורת, בגלל המספר הקטן של החברות.
 *** לעומת הרביע המקביל אשתקד

מיון החברות – למתקדמות מעורבות ומסורתיות – ראו דו"ח בנק ישראל לשנת 1999 עמוד 51.

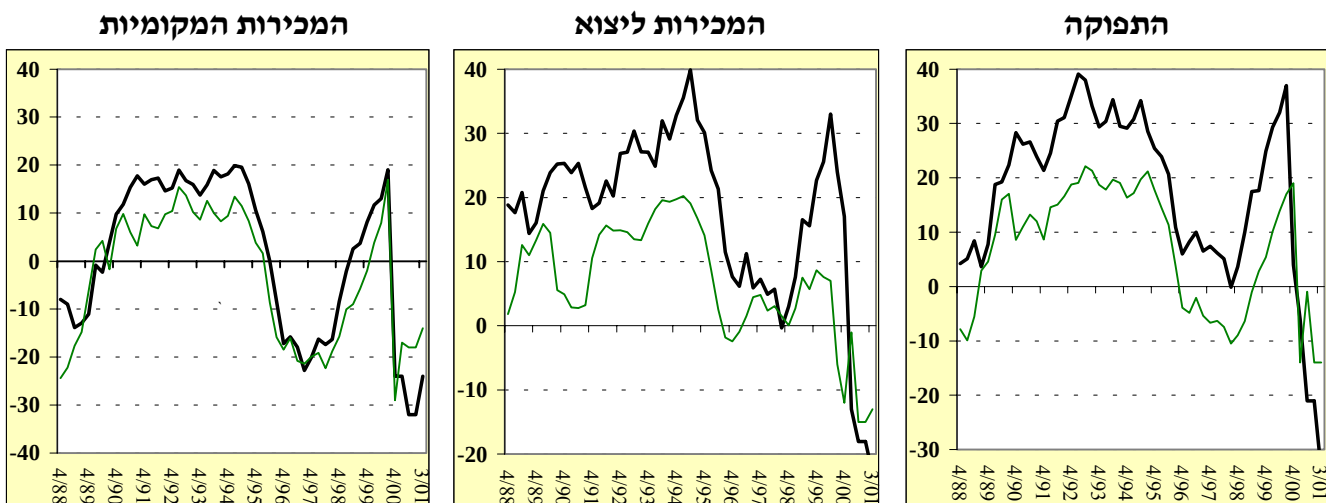
דיאגרמה 6: המגבלה העיקרית להגדלת הפעילות - שיעור החברות שדיווחו על מגבלה*, אחוזים

המקור: לוח 16

* מתוך סך החברות שדיווחו על מגבלות כלשהן (ראה גם בנספח: ביאורים לסקר).

דיאגרמה 7: מאזני הנטו של חברות התעשייה, ממויינות על פי ההון האנושי והחדשנות¹

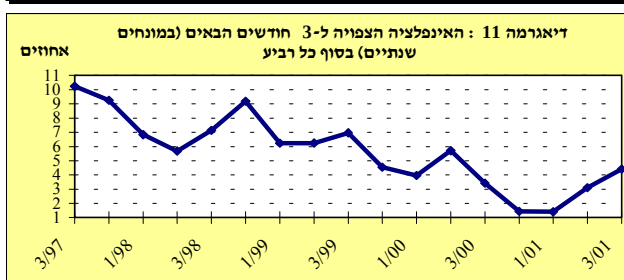
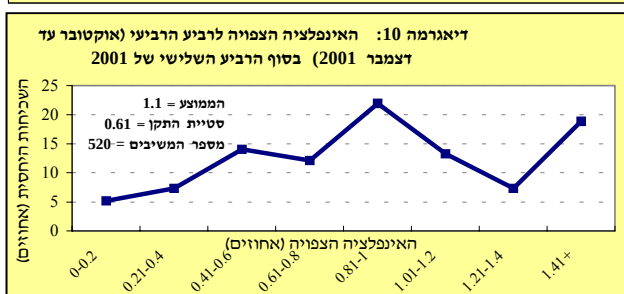
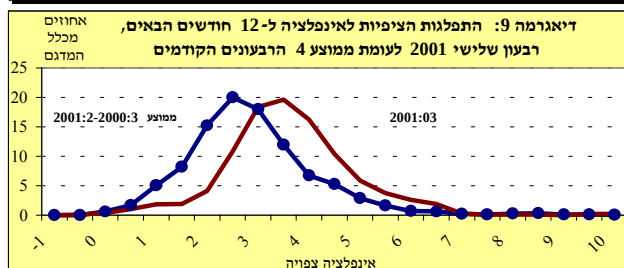
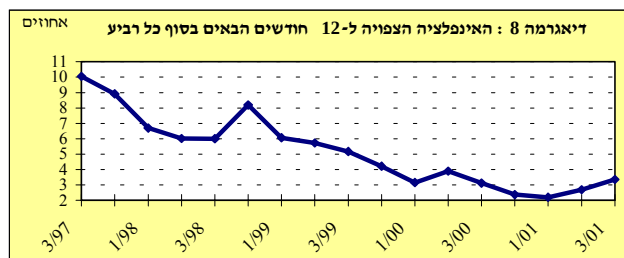

1) ממוצע נע, תצפיות קיצוניות - נתון מקורי.

הקו העבה - הענפים המתקדמים; הדק - הענפים המסורתיים.

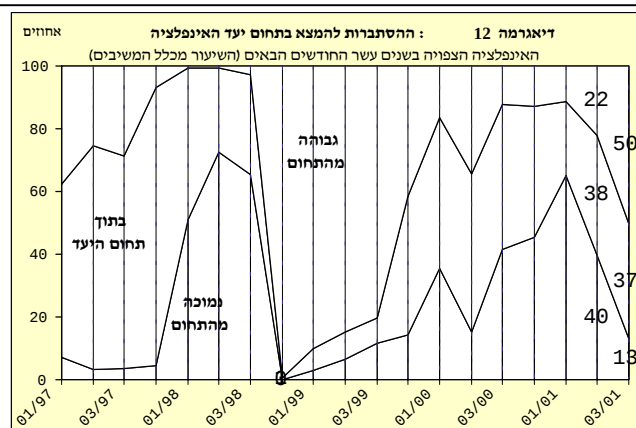
הסיווג נערך על פי השייך הענפי של החברות.

סקר הציפיות לאינפלציה

ברביע זה עלה שיעור עליית המחירים הצפויה, לאחר שברביע הקודם נבלמה ירידתו. עליית המחירים שצפו החברות והעסקים ל-12 החודשים הקרובים (אוקטובר 2001 עד ספטמבר 2002) המשיכה לעלות והגיעה ל-3.4 אחוזים בממוצע, לעומת ציפיה של 2.7 אחוזים, בממוצע, ברביע הקודם (דיאגרמה 8). יחד עם הגידול בציפיות עלה רק מעט מאוד הפיזור שלהן לעומת ממוצע השנה הקודמת (דיאגרמה 9), ו-90 אחוזים מהחברות מצפות שההתייכרות תהיה בת 1.5 עד 5.5 אחוזים. הציפיות נותרו בלתי סימטריות, ונותרה הטיה לכיוון שיעורי האינפלציה הגבוהים (בעוד שהציפיות לאינפלציה שלילית הן נמוכות יחסית). הציפיות לעליית המחירים המצטברת ברביע הקרוב (אוקטובר עד דצמבר 2001, דיאגרמה 10) עלו ל-4.4 אחוזים במונחים שנתיים. 90 אחוזים מהמשיבים ציפו כי עליית המחירים ברביע הקרוב תהיה בתחום שבין 0.8 לבין 8.2 אחוזים, במונחים שנתיים.

הגידול באינפלציה הצפויה התבטא בכך ששיעור החברות והעסקים שהשיבו לסקר שצופה שהאינפלציה תהיה גבוהה מתחום היעד עלה ל-50 אחוזים, לעומת 22 אחוזים ברביע הקודם (התחום העליון בדיאגרמה 12), והשיעור שצופה שהאינפלציה בשנה הבאה תהיה נמוכה מהתחום היה 13 אחוזים, לעומת 40 אחוזים שצפו כך ברביע הקודם (התחום התחתון בדיאגרמה). השיעור שסבור שהאינפלציה תהיה בתחום היעד שקבעה הממשלה (2.5 עד 3.5 אחוזים) כמעט שלא השתנה, 37 אחוזים מהחברות לעומת 38 אחוזים בסוף הרביע הקודם.

התחום התחתון מציג את שיעור המשתתפים בסקר, שצופים שהאינפלציה השנתית תהיה נמוכה מהגבול התחתון של תחום היעד. התחום האמצעי מציג את שיעור המשתתפים שצופים שהאינפלציה תהיה בתוך תחום היעד. התחום העליון מציג את שאר המשתתפים, שצופים שהאינפלציה תהיה גבוהה מתחום היעד.

התעשייה

לוח 3: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות התעשייה שדיווחו¹

	2001			2000				1999				1998	
	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	
1. התפוקה	-17	-16	*-6	-12	27	25	*4	20	18	7	-8	*-1	
2. המכירות	-23	-24	-18	-20	27	22	*-4	16	18	*3	-16	-8	
3. המכירות בשוק המקומי	-18	-25	-20	-30	18	12	-11	*3	8	*-6	-16	-20	
4. היצוא	-18	-14	*-7	*2	*7	21	*7	25	17	*6	*-4	13	
5. מלאי חומרי הגלם	-12	*-4	*4	*-3	*4	10	*-2	10	*-2	*1	-9	-10	
6. מלאי המוצרים המוגמרים	*-4	*2	*5	*1	6	*4	*0	9	*5	*3	-7	*-4	
7. שיעור הניצול של המכונות והציוד	-25	-23	-14	-23	10	10	-7	7	*4	*-4	-14	-12	
8. מספר העובדים	-24	-30	-20	-14	7	*4	-8	*-3	*-4	-10	-24	-24	
9. ההזמנות לשוק המקומי	-26	-33	-26	-22	*0	10	*-5	*-3	*1	*-3	-19	-28	
10. ההזמנות ליצוא	-12	-12	*-5	*1	14	20	20	12	22	*0	*-1	*3	
מספר החברות שדיווחו	331	423	424	433	440	451	443	457	466	479	456	482	

1. ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 4: התעשייה ברביע השלישי של 2001
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	מאזן הנטו		
					2001 III	2001 II	
11	31	33	23	2	-17 (4)	-16 (4)	א. הפעילות ברביע הנסקר
17	32	25	23	3	-23 (5)	-24 (4)	1. התפוקה
15	27	34	21	3	-18 (4)	-25 (4)	2. המכירות
14	26	38	19	3	-18 (5)	-14 (4)	3. המכירות בשוק המקומי
5	26	50	16	3	-12 (4)	-4 (4)	4. היצוא
6	22	48	22	2	-4 (4)	2 (4)	5. מלאי חומרי הגלם
12	33	35	18	2	-25 (4)	-23 (4)	6. מלאי המוצרים המוגמרים
8	28	52	11	1	-24 (4)	-30 (3)	7. שיעור הניצול של המכונות והציוד
15	27	42	14	2	-26 (4)	-33 (4)	8. מספר העובדים
14	22	40	20	4	-12 (5)	-12 (5)	ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *
							9. ההזמנות לשוק המקומי
							10. ההזמנות ליצוא
					331	423	מספר החברות שדיווחו

* הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר.

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

המסחר

לוח 5: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות המסחר שדיווחו¹

	1998				1999				2000				2001			
	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III
1. המכירות	-28	*3	*8	26	*9	*5	19	20	-25	*-14	-33	-38				
2. המלאי בסוף הרביע	*12	*6	*13	*12	*8	16	*5	*-2	*-2	*-2	-20	*-11				
3. אחוז המכירות באשראי	31	24	26	21	11	18	23	27	17	29	23	30				
4. תקופת ההמתנה של לקוחות לאספקה	*-8	*5	*2	*8	*-2	*-4	*0	14	*-6	*-5	-10	*2				
5. התחזית לשינוי במספר העובדים הקבועים	-29	-21	*-7	*-7	*0	*-7	*0	*7	-29	-16	-27	-35				
6. הציפיות למכירות ברביע הבא	*-12	*8	42	23	34	47	45	24	-19	*-11	*-3	-34				
מספר החברות שדיווחו	67	67	63	57	64	58	57	60	53	57	60	45				

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 6: המסחר ברביע השלישי של 2001
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

	מאזן הנטו		עלייה משמעותית	עלייה מתונה	ללא שינוי	ירידה מתונה	ירידה משמעותית
	2001 II	2001 III					
א. הפעילות ברביע הנסקר							
1. המכירות	-33 (10)	-38 (12)	2	18	22	40	18
2. המלאי בסוף הרביע	-20 (9)	-11 (11)	2	21	43	32	2
3. אחוז המכירות באשראי	23 (7)	30 (7)	5	25	70	0	0
4. תקופת ההמתנה של לקוחות לאספקה	-10 (5)	2 (7)	3	8	80	7	2
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא							
5. התחזית לשינוי במספר העובדים הקבועים	-27 (6)	-35 (9)	0	5	55	30	10
6. הציפיות למכירות ברביע הבא	-3 (10)	-34 (12)	2	18	26	42	12
מספר החברות שדיווחו	60	45					

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

הבנייה

לוח 7: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות הבנייה שדיווחו¹

	2001			2000			1999			1998		
	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV
1. היקף הביצוע של עבודות בינוי	-32	-34	-48	-51	*7	*-10	-28	*1	-18	-28	-48	-26
מזה: 2. בניית מבנים	-38	-46	-51	-59	*-3	*-12	-30					
3. בניית תשתיות	-18	-27	-33	-25	*14	*-9	-16					
4. מחירי התפוקה במונחים דולריים	-23	-35	-37	-21	-22	-16	-27	-13	-24	-31	-61	-39
5. היקף ההתחלות של בניית מבנים (במ"ר)	-56	-55	-55	-31	*-2	-19	-22	*4	*-5	-36	-57	-55
6. היקף הגמר של בניית מבנים (במ"ר)	-31	-22	*-12	-26	*-3	-27	*-8	*-7	*-7	*3	-21	-26
7. משך הבנייה של מבנים	18	21	21	25	*0	*1	*-3	*3	*3	*4	*4	*-3
8. הציפיות לביצוע עבודות בינוי ברביע הבא	-55	-41	-29	*-10	17	*9	*13	32	13	*11	-49	-28
מספר החברות שדיווחו	63	80	77	84	74	80	78	86	92	95	96	99

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 8: הבנייה ברביע השלישי של 2001 (אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	מאזן הנטו	
					2001 III	2001 II
25	25	32	18	0	-32 (10)	-34 (8)
36	18	30	16	0	-38 (10)	-46 (8)
16	20	46	18	0	-18 (11)	-27 (9)
4	32	51	13	0	-23 (9)	-35 (7)
42	25	22	11	0	-56 (9)	-55 (8)
11	29	51	7	2	-31 (8)	-22 (8)
6	9	52	27	6	18 (9)	21 (8)
28	36	27	9	0	-55 (9)	-41 (8)
					63	80

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

הירידה המתמשכת במספר החברות המדווחות עלולה לנבוע גם מסגירת חברות שאין לנו מידע עליה. במידה ותופעה זו קיימת, האומדנים לפעילות יהיו מוטים כלפי מעלה (כאשר קיים מידע על סגירת חברה, נרשמת ירידה בפעילות).

התחבורה והתקשורת

לוח 9: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות התחבורה והתקשורת שדיווחו¹

2001			2000				1999			1998		
III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	
א. פעילות ברביע הנסקר												
*-22	*-3	-26	*-17	54	54	34	60	50	29	*-12	*9	1. רמת הפעילות הכוללת
*-15	*-13	-32	*-22	*26	58	43	54	50	33	*-6	*12	2. מכירת שירותים לישראלים
-53	*-14	-44	-53	29	35	21	45	48	35	*-14	*-14	3. מכירת שירותים לזרים
*-25	*-3	*-18	*-22	48	52	26	56	56	44	*-6	*0	4. ניצול הציוד (כושר המעמס, התפוסה וכד"י)
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא												
*-24	*17	*9	*-4	27	41	45	38	52	46	*18	*6	5. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא
27	31	23	24	26	28	32	30	33	28	34	36	מספר החברות שדיווחו

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.

לוח 10: התחבורה והתקשורת ברביע השלישי של 2001
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

						מאזן הנטו		
ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	2001 III	2001 II		
								א. פעילות ברביע הנסקר
26	22	26	19	7	-22 (16)	-3 (13)	1. רמת הפעילות הכוללת	
23	23	23	23	8	-15 (17)	-13 (14)	2. מכירת שירותים לישראלים	
26	32	37	0	5	-53 (14)	-14 (15)	3. מכירת שירותים לזרים	
21	25	33	13	8	-25 (16)	-3 (12)	4. ניצול הציוד (כושר המעמס, התפוסה וכד"י)	
								ב. הפעילות החזויה לרביע הבא
32	16	28	24	0	-24 (16)	17 (15)	5. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא	
						27	31	מספר החברות שדיווחו

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

בתי המלון

לוח 11: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות המלונות שדיווחו¹

1998				1999				2000				2001			
IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III
א. הפעילות ברביע הנסקר															
1. סך הפעילות	-22	*-6	*3	*11	60	56	71	50	-95	-78	-96	-92			
2. מספר הלינות של תיירים מחו"ל	-33	*-14	*3	*11	60	60	65	43	-100	-89	-100	-96			
3. מספר הלינות של ישראלים	*-7	*-10	*11	19	*-13	*-15	*8	*6	-54	*-16	-27	*-20			
4. הפדיון הממוצע לחדר	-50	-35	-32	*-6	*13	38	33	37	-83	-86	-89	-82			
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא**															
5. ההזמנות שנתקבלו לרביע הבא	-51	*-3	*14	44	29	58	31	52	-87	-88	-91	-98			
מספר החברות שדיווחו	69	65	66	64	57	61	49	54	62	56	46	51			

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת הרביע המקביל אשתקד לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

** הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר ויבוצעו בעתיד.

לוח 12: המלונות ברביע השלישי של 2001 בהשוואה לרביע המקביל אשתקד
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן	הנטו		עלייה משמעותית	עלייה מתונה	ללא שינוי	ירידה מתונה	ירידה משמעותית
	2001 II	2001 III					
א. הפעילות ברביע הנסקר 1. סך הפעילות	-96 (4)	-92 (4)	0	0	8	16	76
	-100 (0)	-96 (4)	2	0	0	6	92
	-27 (12)	-20 (13)	10	24	12	30	24
	-89 (6)	-82 (7)	0	6	6	34	54
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא 5. ההזמנות שנתקבלו לרביע הבא	-91 (4)	-98 (2)	0	0	2	6	92
	46	51					

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

ענפי השירותים

לוח 13: מאזן הנטו כאחוז מסך עסקי השירותים שדיווחו¹

1998											
1999			2000				2001				
IV	I	II	III	IV	I	II	III	II	I	III	II
א. הפעילות ברביע הנסקר											
1. סך כל הפדיון מפעילות שוטפת	*6	*11	15	19	*11	28	-21	-15	-15	-29	-15
2. מכירת שירותים בארץ	*10	*12	16	23	*12	28	-14	*-12	*-12	-25	*-12
3. מכירת שירותים בחו"ל	*25	40	*-23	*22	53	*17	*-13	-27	-27	-70	-27
4. מספר העובדים	*-9	10	*-5	10	*6	12	*-4	-17	-17	-26	-17
5. מזה: מקצועיים	*-4	*0	*-3	10	10	10	*-8	-18	-18	-29	-18
6. מספר העובדים הישראליים בחו"ל	0	*-5	*5	*14	29	20	*9	*-14	*-14	*-8	*-14
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *											
7. הזמנות או ציפיות לפעילות											
ברביע הבא	27	29	42	37	33	31	*7	*-5	*-5	-38	*-5
8. הזמנות מחו"ל לרביע הבא	*33	44	64	43	44	*18	*0	*-31	*-31	-44	*-31
מספר עסקים שדיווחו	32	103	107	125	112	120	98	117	117	89	117

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 14: ענפי השירותים ברביע השלישי של 2001

(אחוזים מסך כל העסקים שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו						
2001	2001	עלייה	עלייה	ללא	ירידה	ירידה
III	II	משמעותית	מתונה	שינוי	מתונה	משמעותית
א. הפעילות ברביע הנסקר						
1. סך כל הפדיון מפעילות שוטפת	-15 (8)	-29 (8)	0	19	33	27
2. מכירת שירותים בארץ	-12 (8)	-25 (8)	0	21	33	31
3. מכירת שירותים בחו"ל	-27 (16)	-70 (14)	0	0	30	40
4. מספר העובדים	-17 (6)	-26 (8)	0	15	44	38
5. מזה: מקצועיים	-18 (7)	-29 (8)	2	11	45	39
6. מספר העובדים הישראליים בחו"ל	-14 (10)	-8 (14)	8	0	76	16
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *						
7. הזמנות או ציפיות לפעילות	-5 (8)	-38 (8)	0	15	32	31
8. הזמנות מחו"ל לרביע הבא	-31 (21)	-44 (23)	11	0	34	10
מספר העסקים שדיווחו	117	89				

* הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר.

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

התעשייה ברביע השני והשלישי של 2001

שנה	רביע	מספר חברות	סך כל התפוקה	המכירות בשוק המקומי	ההזמנות לשוק המקומי ¹	היצוא בפועל	ההזמנות ליצוא ²	המוצרים המוגמרים	מספר המעוסקים
2001	III	29	-14	-14	-48	-10	33	0	-14
2001	II	34	-24	-31	-24	-22	25	13	-33
2001	III	56	13	20	4	6	13	5	2
2001	II	60	14	12	-14	5	14	5	-2
2001	III	30	-17	-48	-44	-19	-46	-37	-37
2001	II	35	-31	-39	-59	-24	-21	-18	-40
2001	III	58	-24	-19	-22	-22	-14	-2	-10
2001	II	67	-15	-29	-24	-2	-12	-12	-25
2001	III	56	-27	-36	-43	-26	-28	9	-45
2001	II	75	-11	-32	-39	-17	-15	14	-34
2001	III	70	-25	-16	-23	-20	-5	-18	-32
2001	II	106	-24	-26	-39	-22	-17	4	-37
2001	III	25	-8	-17	-19	-9	10	-4	-28
2001	II	38	-29	-41	-25	-11	-16	-3	-35
2001	III	324	-15	-17	-26	-16	-11	-5	-23
2001	II	415	-16	-25	-32	-13	-11	2	-29
2001	III	7	-86	-67	-60	-83	-80	43	-71
2001	II	8	-50	-29	-50	-63	-71	38	-75
2001	III	331	-17	-18	-26	-18	-12	-4	-24
2001	II	423	-16	-25	-33	-14	-12	2	-30

(1) הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר ויבוצעו בעתיד
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 16

מאזן הנטו בענפי התעשייה והבנייה על פי גודל החברות ברביע השלישי של 2001²

חברות תעשייה					חברות בנייה				
סך הכל	קטנות	בינוניות	גדולות		סך הכל	קטנות	בינוניות	גדולות	
-17	-19	-14	-19	היקף ביצוע של עבודות בינוי	-32	-50	-22	-35	תפוקה
-23	-30	-20	-23	התחלות בניית מבנים	-56	-67	-50	-59	סך המכירות
-18	-27	-16	-17	גמר בניית מבנים	-31	17	-55	-22	מכירות בשוק המקומי
-18	-20	-28	-12	מחירי תפוקה במונחים דולריים	-23	0	-17	-33	יצוא
331	27	136	168	מספר חברות	63	6	25	32	מספר חברות

(2) לפי מספר המועסקים (חברה קטנה: 1-20 עובדים, חברה בינונית: 21-99 עובדים, חברה גדולה: 100 עובדים ומעלה).
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 17
המגבלה העיקרית להרחבת הפעילות
(אחוזים מסך החברות)

התעשייה

2001			2000				1999				1998	הרביע
III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	
37	43	33	37	43	43	40	48	48	35	41	51	1. לא דיווחו על מגבלות
63	57	67	63	58	57	60	52	52	65	59	49	2. דיווחו על מגבלות
												מזה:
												מגבלת ביקוש
53	45	50	45	37	36	44	39	36	49	44	36	היקף ההזמנות
10	12	17	18	21	21	16	13	16	16	15	13	מגבלות היצע
3	2	5	6	7	6	2	1	5	3	2	2	מחסור בעובדים
1	1	2	2	5	5	4	4	3	2	2	1	מחסור בחומרי גלם
1	2	2	2	1	2	2	3	2	3	2	1	מחסור בציוד ומכונות
4	5	5	5	5	6	2	3	2	4	7	6	קשיי מימון
2	2	3	3	3	2	5	2	4	3	3	4	מגבלה אחרת

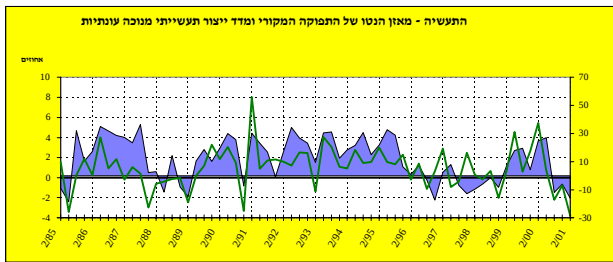
הבנייה

2001			2000				1999				1998	הרביע
III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	
27	21	9	19	20	16	15	26	30	22	19	19	1. לא דיווחו על מגבלות
73	79	91	81	80	84	85	74	70	78	81	81	2. דיווחו על מגבלות
מזה:												
מגבלת ביקוש												
48	53	56	38	59	69	74	62	57	62	68	59	היקף הביקוש
25	26	35	43	20	15	11	12	13	16	14	22	מגבלות היצע
2	1	3	0	3	4	0	5	0	3	3	4	מחירי התשומות
6	8	4	10	7	8	9	5	7	9	9	11	קשיי מימון
13	18	25	33	5	4	2	2	5	0	0	2	מחסור בעובדים
0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	1	מחסור בציוד ובמכונות
3	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	מחסור בחומרי גלם
2	0	1	0	3	0	0	0	0	3	1	4	מגבלה אחרת

המסחר

2001			2000				1999				1998		הרביע
III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV		
33	22	21	34	28	37	25	25	34	12	18	34	1. לא דיווחו על מגבלות	
67	78	79	66	72	63	75	75	66	88	82	66	2. דיווחו על מגבלות מזה:	
62	70	72	64	55	49	68	68	55	72	76	58	מגבלות ביקוש	
11	20	26	26	5	2	0	0	0	0	1	0	המצב הביטחוני	
0	0	2	2	3	5	8	2	2	4	3	6	רמת המחירים	
13	5	4	0	8	5	0	0	5	9	1	3	המצב הכלכלי בעולם	
38	45	40	36	38	37	60	66	48	60	70	49	המצב הכלכלי בישראל	
4	8	7	2	17	14	8	7	11	16	6	7	מגבלות היצע	
0	0	0	0	3	2	5	0	5	9	0	0	מחסור בעובדים	
4	8	7	2	13	12	3	7	7	7	6	7	מגבלה אחרת	

נספח: ביאורים לסקר

השינוי בממד הייצור התעשייתי (ציר שמאלי) ומאזן הנטו של התשובה על התפתחות התפוקה (מוצלל, ציר ימני)

ראוי לציין, כי הנתונים על מאזני הנטו לרביע הנסקר ולקודמו מבוססים על סיכום תשובותיהן של כלל החברות שדיווחו לסקר, ולא רק על נתוני החברות שהשתתפו בשני הסקרים. הנתונים בכל הלוחות הם אחוזים מסך כל החברות שענו על השאלות.

בבחינת המסקנות מהסקר ניתן ללמוד כי יש קשר ברור בין מאזן הנטו של סעיף התפוקה בתעשייה לבין כיוון השינוי בממד הייצור התעשייתי, כפי שעולה מהדיאגרמות המצורפות. כשמאזן הנטו היה חיובי, ברוב המקרים של התצפיות גדל התוצר התעשייתי.

מיון המגבלות בדיאגרמה 6 למגבלות ביקוש והיצע נעשה על פי החלוקה שבלוח 17. במקרה שחברה ציינה יותר ממגבלה אחת לפעילותה ישנן 2 אפשרויות: אם המגבלות שייכות לאותה הקטגוריה (ביקוש או היצע), נכללו בה; אחרת – החברה הוצאה ממניין החברות שצינו מגבלה. כלל זה מביא למיון נכון של החברות המדווחות על מגבלות (בין ביקוש לבין היצע), אך מאפשר הטיה כלפי מטה בשיעור החברות שדיווחו על מגבלות כלשהן.

מאזני הנטו של חברות התעשייה הממוינים בהתאם לשיעור העובדים המיומנים בכל ענף והחדשנות שבו (ראו דוח בנק ישראל לשנת 1999, עמ' 52) מוצגים בדיאגרמה 7. הענפים המתקדמים (כימיה, מכונות, ציוד חשמלי ואלקטרוניקה) מהווים כ-30% מהמדגם, הענפים המסורתיים (מזון, משקאות וטבק, הלבוש-טקסטיל-ועור, עץ-נייר-ודפוס, מינרלים-אל-מתכתיים, ברזל-פלדה-ומוצרי-מתכת, כלי-הובלה ויהלומים) מהווים כ-55% מהמדגם. הקבוצה המשלימה היא קבוצת הענפים המעורבים (מכרות-ומחצבים, גומי-ופלסטיק ושונות), כ-15% מהמדגם.

סקר רבעוני זה, השבעים ושלוש במספר, מתייחס להתפתחויות ברביע השלישי של שנת 2001, וכולל גם הערכות וציפיות לרביע הרביעי של 2001. ממצאי הסקר מבוססים על תשובות לשאלון, שנתקבלו מחברות ועסקים בענפי התעשייה, המסחר, הבנייה, המלונות, התחבורה והתקשורת והשירותים העסקיים. השאלות הן איכותיות: החברות התבקשו לדווח על כיווני השינויים במשתנים השונים (עלה, ירד או נשאר יציב) ולציין את עוצמת השינוי (הרבה, מעט). הסקר נועד לשמש כלי ניתוח מעודכן ומשלים למקבלי ההחלטות, נוסף על הנתונים הכמותיים.

בכל הענפים, למעט ענף המלונאות, נתבקשו החברות לציין את השינוי בפועל לעומת הרביע הקודם, ללא ניכוי השפעות עונתיות ואחרות. בענף המלונאות מתבקשות החברות להשוות את התוצאות לרביע המקביל בשנה הקודמת.

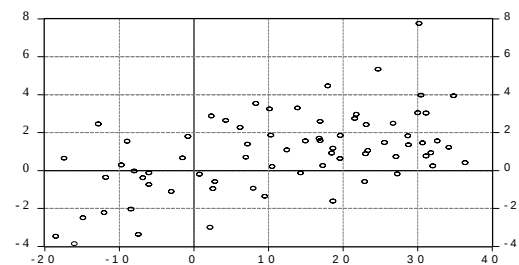
התוצאות אינן משוקללות לפי גודל החברה, אךועיקר מטרתן להצביע על כיוונים ומגמות. בניתוח התוצאות של ענפי התעשייה והבניה מוצגות גם התוצאות העקרויות כשהחברות ממוינות על פי קבוצות גודל.

התוצאות מנותחות באמצעות מאזן הנטו, המוגדר כהפרש בין אחוז החברות המדווחות על עלייה לבין אחוז המדווחות על ירידה. מאזן נטו השווה לאפס בסעיף מסוים מעיד על אי שינוי ברמה, לעומת הרביע הקודם באותו סעיף; מאזן נטו שלילי מעיד על ירידה, וחיובי – על עליה.

סטית התקן מושפעת, בין היתר, ממספר התצפיות שבמדגם ומהתפלגות התשובות בכל סעיף. ככל שמספר התצפיות קטן יותר, סטיית התקן גדולה יותר.

השינוי בממד הייצור התעשייתי מנוכה עונתיות מול מאזן הנטו של הפעילות בחברות התעשייה 2001:2 עד 1983:2

השינוי בממד הייצור (אחוזים)

מאזן הנטו (אחוזים)

יותר, סטיית התקן גדולה יותר.